

IGK.271.12.2024

Jaworzyna Śląska, 05.12.2024 r.

ODPOWIEDZI NA PYTANIA

W związku z pytaniami skierowanymi do Zamawiającego w postępowaniu pn. „Modernizacja oświetlenia zewnętrznego polegająca na wymianie opraw na energooszczędne na terenie Gminy Jaworzyna Śląska”, działając na podstawie art. 284 ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 z późn. zm.) Zamawiający udziela następujących odpowiedzi:

Pytanie 1:

Zamawiający wymaga zaoferowania opraw o trwałości strumienia światła oprawy mierzona parametrem L90B10 dla temperatury TC = 105°C min. 100 000h (zgodnie z IES LM-80 TM-21). Pragniemy zauważyć, iż wymóg ten nie uwzględnia faktycznych parametrów zaoferowanych opraw, gdyż u większości renomowanych europejskich producentów źródła światła LED pracuje w oprawie w temperaturze niższej niż 105°C. Sama norma IES LM-80 TM-21 W związku z faktem, iż Zamawiający w sposób jasny i bezpośredni powołuje się na normę LM80, która jednoznacznie wskazuje, iż temperatury referencyjne oraz prąd muszą być wybrane odpowiednio do planowanej aplikacji, rekomendacji producenta wnosimy o poprawienie oczywistej omyłki pisarskiej w wymogu dotyczącym przedmiotowego środka diodowego. Norma LM-80 mówi:

„Pomiędzy pomiarami fotometrycznymi diody LED powinny pracować w minimum dwóch referencyjnych temperaturach (Ts). Referencyjna temperatura i prąd muszą być wybrane odpowiednio do planowanej aplikacji, rekomendacji producenta i ewentualnie danych z innych testów. Co najmniej jedna z wybranych temperatur referencyjnych musi wynosić 55°C lub 85°C. Te temperatury najczęściej używa się w przemyśle. Użycie jednej z tych temperatur pozwoli w łatwy sposób porównać różne produkty.”

Zatem należy podkreślić ponad wszelką wątpliwość, iż głównym czynnikiem przy doborze temperatur referencyjnych są warunki pracy, które pojawiają się w rzeczywistych aplikacjach, a jako obowiązkową jedną z dwóch temperaturę referencyjną norma LM80 wskazuje $t_c = 55^\circ\text{C}$ lub 85°C dobraną odpowiednio do zastosowania diody LED. Co oznacza, że nie ma obowiązku

przeprowadzenia badań i w 55°C i w 85°C, natomiast istnieje obowiązek przeprowadzenia badań w odpowiednich temperaturach referencyjnych np. 85°C i wyżej np. 105°C.

Z uwagi na powyższe najpierw wykonywany jest test termiczny opraw i ustalana jest informacja, jaką temp ma dioda w pkt Tc. Informację jaka temp jest w pkt Tc musi zostać odniesiona do raportu. Zgodnie z zasadą TM-21 konieczne jest odniesienie się do pierwszej wyższej temp z raportu LM80. Dlatego jeśli temp w pkt Tc podczas badań termicznych kształtuje się w okolicach np. 60°C (przykładowa temperatura na module LEDowym wewnątrz oprawy oświetleniowej pracującej w temperaturze otoczenia +25c), to do raportu LM80 jako pierwsza niższa temperatura referencyjna musi zostać użyta Tc min 85°C a nie Tc=55°C. Dlatego w takim przypadku jedynie użyteczne dane przedstawia raport LM-80 na Tc=85°C oraz drugiej temperatur wyższej np. 105°C i dowodzi on faktycznej trwałości strumienia światła dla zaoferowanych opraw, a nie żywotności teoretycznej w warunkach, które w danej aplikacji diody nie będą występować. Zatem wymóg przedstawienia badania LM80 w Tc=55°C i 85°C jest niezgodny z normą LM80, nie ma zastosowania i mogłoby wprowadzać Zamawiającego w błąd. Dlatego w normach wymagany jest badanie diod w temperaturach referencyjnych zbliżonych do temperatur występujących w aplikacjach, w których są stosowane. Dokładnie takie zalecenia do warunków badań przedstawia norma IEC 62717, która nie wskazuje żadnej konkretnej temperatury referencyjnej do przeprowadzenia badań weryfikujących zachowanie strumienia w czasie, a LM-80 wskazuje tylko jedną obowiązkową temperaturę Ts - 55°C lub 85°C. Parametrem podlegającym ocenie Zamawiającego i kluczowym w odniesieniu do długości użytkowania z zaoferowanego produktu jest trwałość strumienia światła L90B10, a nie porównywanie teoretycznego starzenia się diody LED w warunkach laboratoryjnych nie mających zastosowania w zaoferowanych oprawach. Poprzez błędne tłumaczenie normy LM80 i odgórne definiowanie temperatur referencyjnych jako 55°C i 85°C, zamiast określenia temperatur referencyjnych jako zgodnych ze wskazaniem normy LM80 tj. „co najmniej jedna z wybranych temperatur referencyjnych musi wynosić 55°C lub 85°C” i pozostawienie doboru właściwych, zgodnych z normą i aplikacją temperatur referencyjnych producentowi opraw i diod LED - adekwatnych do warunków rzeczywistej pracy diody w oprawie oświetleniowej, Zamawiający może zostać wprowadzony w błąd. W sytuacji, w której oferent przedstawi raport LM80 w tc 55°C i 85°C natomiast dioda będzie pracowała w zaoferowanej oprawie w wyższej

temperaturze dane dla $t_c = 55^{\circ}\text{C}$ będą bezużyteczne i będą wskazywały zbyt optymistyczną i błędną predykcję żywotności dla źródeł światła zaoferowanej oprawy.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe aspekty wnosimy o poprawienie zapisów niezgodnych z zapisami normy LM80, na którą powołuje się Zamawiający i usunięcie wymogu trwałości strumienia światła oprawy mierzona parametrem L90B10 dla temperatury $TC = 105^{\circ}\text{C}$ min. 100 000h (zgodnie z IES LM-80 TM-21) oraz zmianę na trwałości strumienia światła oprawy mierzona parametrem L90B10 dla temperatury referencyjne określonej przez producenta zaoferowanej oprawy min. 100 000h (zgodnie z IES LM-80 TM-21).

Odpowiedź na pytanie 1:

Zamawiający podtrzymuje wymóg zapisu w sprawie trwałości strumienia światła mierzonego parametrem L90B10 dla temperatury $TC = 105^{\circ}\text{C}$ min. 100 000h (zgodnie z IES LM-80 TM-21).

Zgodnie art. 99 ust. 1, 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych określenie przedmiotu zamówienia należy do Zamawiającego, a realizowana inwestycja ma zaspokoić potrzeby Zamawiającego, nie oferenta. Ponadto zgodnie z orzecznictwem KIO – np. wyrok z 17 stycznia 2008 r. Sygn. KIO/UZP 80/07 – „Izba stwierdziła, że Zamawiający ma prawo opisać swoje potrzeby w taki sposób, aby przedmiot zamówienia spełniał jego wymagania i zaspokajał potrzeby, pod warunkiem, że dokonany opis nie narusza konkurencji ani równego traktowania wykonawców. Sama okoliczność, że opis przedmiotu zamówienia uniemożliwia złożenie oferty przez Odwołującego nie wskazuje na naruszenie podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych, skoro na rynku działają podmioty mogące brać udział w postępowaniu samodzielnie lub w ramach konsorcjum, czemu Odwołujący nie zaprzeczył”.

Według wiedzy Zamawiającego, min. 3 dostępnych na polskim rynku renomowanych producentów posiada dla swoich opraw wymagane w postępowaniu raporty z badań LM-80-08 wraz z memorandum technicznym TM-21 dla wskazanych przez Zamawiającego wartości. Ponadto wymagana trwałość 100 000h wbrew twierdzeniom pytającego, nie jest wygórowana gdyż w podobnych postępowaniach przetargowych na terenie kraju pojawiają się wartości na poziomie 140 000h. Wobec tych informacji trudno zgodzić się z zarzutami pytającego o ograniczenie uczciwej konkurencji. Celem modernizacji jest nie tylko osiągnięcie efektów oświetleniowych, ale również stosowanie produktów o jak najdłuższej żywotności i trwałości, co jest zgodne z polityką gospodarki o obiegu zamkniętym. Dodatkowo należy zaznaczyć, że

producenci opraw często stosują źródła LED różnych producentów, a Zamawiający nie wymaga aby producent opraw był również producentem źródeł LED. Zamawiający podtrzymuje wymóg jako zgodny z art. 99 ust. 4 ustawy Pzp.

Pytanie 2:

Wnosimy o dopuszczenie opraw z regulacją w zakresie od -15° do $+15^{\circ}$ co 5° dla montażu na słupie oraz na wysięgniku, co łącznie daje regulację w zakresie -15° do $+105^{\circ}$ oraz jednocześnie umożliwiającą montaż opraw zgodnie z projektem oświetleniowym spełniającym wszystkie wymagania stawiane przez normę PN-EN 13201:2016.

Odpowiedź na pytanie 2:

Wymagany zakres regulacji położenia oprawy oświetlenia ulicznego podyktowany jest istniejącymi konstrukcjami nośnymi oraz w przypadku rozbudowy układu drogowego o dodatkowe elementy (np. chodniki, ścieżki rowerowe) możliwością mechanicznego dostosowania krzywej rozsyłu światła. Zamawiający podtrzymuje zapis dotyczący regulacji zgodnie z SOPZ.

Pytanie 3:

Zamawiający stawia wymagania dla opraw drogowych: „Oprawa musi posiadać deklarację środowiskową (ang. PEP - Product Environmental Profile) zgodnie z ISO 14040:2006, potwierdzoną przez uprawnioną jednostkę badawczą”.

Zgodnie z wiedzą Wykonawcy, obecnie wyłącznie jeden producent działający na rynku polskim posiada rzeczoną deklarację w formie wymaganej przez Zamawiającego. Wykonawca wskazuje ponadto, że wprowadzanie dodatkowego wymogu autoryzowania czy potwierdzania deklaracji producentów jest sprzeczne z samym sensem dokumentów jakim są deklaracje. Co więcej ustawodawca w PZP sam dąży do zwiększania konkurencyjności, wskazując, że środki dowodowe powinny być proporcjonalne do przedmiotu zamówienia, a także nie mogą one ograniczać uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. W ustawie PZP art 106 ust 3 określa obowiązek Zamawiającego do akceptacji równoważne przedmiotowe środki dowodowe, jeśli potwierdzają, że oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane spełniają określone przez zamawiającego wymagania, cechy lub kryteria.

W związku z powyższym czy Zamawiający dopuści oprawy posiadające deklarację środowiskową Environmental Product Declaration Summary czyli EPD summary na podstawie LCA zgodnego z ISO 14044, ISO 14025 en EN 15804 wydaną przez Echochain?

Odpowiedź na pytanie 3:

Zgodnie z art. 99 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych oraz zasadami gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, Zamawiający ma obowiązek monitorowania wszystkich potencjalnych ilości odpadów jakie mogą powstawać w wyniku przeprowadzanych inwestycji. Dlatego, na podstawie art. 102 ustawy Pzp Zamawiający zobowiązany jest do weryfikacji oferowanych materiałów, produktów lub usług w tym również w zakresie parametrów i wartości określających poziom oddziaływania inwestycji na środowisko, klimat oraz powstawanie odpadów. Według wiedzy Zamawiającego wymóg odnoszący się do potwierdzenia przez uprawnioną jednostkę nie jest nadmiarowy i jest podyktowany konieczną weryfikacją rzetelności danych. W Polsce oraz Europie jest wiele uprawnionych do tego jednostek np. Instytutu Techniki Budowlanej z Warszawy.

Mając na uwadze powyższe oraz wymagania dotyczące dbałości o środowisko, wymóg posiadania przez Wykonawcę deklaracji środowiskowych potwierdzonych przez uprawnioną jednostkę badawczą, opracowanych zgodnie z normami ISO 14040:2006 oraz EN 15804:2012 + A2:2019 lub równoważnymi dokumentami jest uzasadniony i wynika również z ustawy Pzp. Zgodnie z art. 101 ust. 4 ustawy Pzp Zamawiający dopuszcza rozwiązanie równoważne i w opisie przedmiotu zamówienia zobowiązuje wykonawców, aby wykazali tę równoważność. W związku z powyższym, na wykonawcy spoczywa obowiązek udowodnienia pełnej równoważności składanych deklaracji środowiskowych.

BURMISTRZ

Grzegorz Grzegorzewicz

